

ד"ר סיון לאקר "יש צורך לשלב ידע מתחום רווחת בעלי החיים בכל תכנון מבני ברפת"

ראובן זלץ

ד"ר לאקר מפיצה את בשורת רווחת בעלי החיים והפכה לחלק בלתי נפרד מהענף שאימץ אותה בחום. היא אישה מאוד עסוקה ונוסעת ברחבי הארץ להדרכות, ביקורי מעקב, הרצאות ומחקרים. סיון היא נחשבת כיום לברת סמכא בנושא רווחת בעלי חיים ואומרת "אני חושבת שהמצב שלנו בארץ הוא טוב מאוד ואנחנו מתקדמים כל הזמן" •

ד"ר סיון לאקר חזרה רק לפני כמה ימים מהנגב המערבי, שם, במשך שבוע שלם הדריכה ברפת קיבוץ רביבים וביקרה ברפתות דביר, באר מילכה וטללים לביקורי מעקב כהמשך להדרכות בשיטת רפתנות מודעת: הדרכות ניהול, יונקיה וצוות, כולל העובדים הזרים (תאילנדים, בורמזים, הודים). ד"ר לאקר חברה לרפתנות העובדות עם מחלבת יוטבתה ומזה כשנה מקדמת את הטמעת שיטת "רפתנות מודעת" בהן. "לפני כחודש ביקרתי ברפתות בערבה למעקב לאחר שנה של שיתוף פעולה והתרשמתי מאוד מההתקדמות של הרפתות בתחום רווחת בעלי החיים". על המצב בישראל לעומת העולם המערבי היא אומרת "אני חושבת שהמצב שלנו הוא טוב מאוד ואנחנו מתקדמים כל הזמן. אין ספק שזה הכיוון בעולם ושיפור רווחת הפרה הופך לדבר מרכזי ביותר בענף החלב העולמי וטוב וראוי שישראל תוביל גם בתחום הזה". לאחר שחזרה מהנגב הוזמנה ד"ר לאקר לתת ייעוץ מבני לאחת הרפתות המושביות בעמק יזרעאל.

שיפור רווחת הפרה
הופך לדבר מרכזי
ביותר בענף החלב
העולמי וטוב וראוי
שישראל תוביל גם
בתחום הזה

החשיבות של שילוב ייעוץ מתחום רווחת הפרה בתכנון מבני ברפת
כיום אין בכלל ספק כי קיים קשר וחשיבות בין מבני הרפת

להתחשב בבעל החיים, התנהגותו וצרכיו הפיזיולוגיים. ד"ר לאקר

במיוחד כשהם מבינים את ההגיון שמאחורי הדברים, ואת התועלת הרבה עבור הפרות ועבורם. ז"א שאם רפתן נאבק על בסיס יום יומי להכניס ולהוציא פרות ממכון החליבה, סימן שיש בעיה וצריך לטפל בה. זה שילוב של כמה דברים, גם של המבנה וגם של צורת העבודה של הצוות. לשני הפרמטרים הללו אני מתייחסת ומייעצת. גם הכניסה למתקן טילוף או עליה על משקל או על משאית מצריכים תכנון מושכל. במקרים כאלה אני מגיעה לרפת, בודקת את מיקום המתקן, בודקת את המסלולים למתקן ומה ניתן לשפר בהם. אם אני מגיעה למבנה קיים אנו עושים שיפורים ככול שניתן ואם יש רפת המעוניינת לתכנן שינוי מבני בשטח חדש ברפת, זה נותן לי יותר חופש לתכנן את הדברים נכון יותר. תכנון נכון הוא כזה שמקל על עבודת הרפתן ומונע לחץ מיותר מהפרה". ד"ר לאקר מביאה דוגמא נוספת. "בזמנו הוזמנתי לייעוץ ברפת בן ברק של דני בנהלל, בה היה מכון ישן. לאחר תצפיות ואבחון הבעיה, עשינו כל מיני שינויים במסגרות של עמדות החליבה וזה ממש הקל על החליבה. בשיתוף עם אחי האדריכל, דוד לאקר, יצרנו במחשב מודל תלת מימדי של המכון של דני, הכנסנו מידות אמיתיות של פרה וכך הבנו כיצד לתכנן את המרחקים שימנעו את חוסר הנוחות והצפיפות בזמן החליבה". ובאשר לנושא ההמלטות ויונקייה אומרת ד"ר לאקר "גם בתכנון יונקייה חדשה או תא המלטה צריך לקחת בחשבון את ההתנהגות של הפרות או העגלות באותה נקודת זמן של חייהן. בהתאם לכך ליצור מבנה שיאפשר להן לבטא את ההתנהגויות האלה. למשל, פרה לפני המלטה מחפשת מקום שקט ומעט נסתר כך שמומלץ ליצור פינה מבודדת ושקטה בחצר או בתא ההמלטה".

בנוסף לעבודתה בארץ, ד"ר לאקר מרחיבה את עשייתה גם בחו"ל. מדיי חודש היא מפרסמת מאמרים מקצועיים בתחום הרווחה במגזין הרפתנים הגרמני Elite, המופץ במספר שפות במדינות שונות באירופה. נכון לעכשיו עומדים על הפרק מספר שיתופי פעולה מעניינים עם גופים שונים באירופה. ▲

ככל שאני רואה ומבקרת ברפתות רבות יותר בארץ אני מזהה את הצורך והחשיבות של שילוב ידע מתחום רווחת בעלי החיים בתכנון מבני ברפתות. כשבאים לתכנן מבנה לגידול בעלי חיים, התכנון צריך להיות מותאם עבור בעל החיים שעתיד לחיות בו

והמכון, לבין צרכי הפרה ורווחת בעלי החיים וקיים צורך להתחשב בפרמטרים של התנהגות הפרה. ד"ר לאקר "ככל שאני רואה ומבקרת ברפתות רבות יותר בארץ אני מזהה את הצורך והחשיבות של שילוב ידע מתחום רווחת בעלי החיים בתכנון מבני ברפתות. כשבאים לתכנן מבנה לגידול בעלי חיים, התכנון צריך להיות מותאם עבור בעל החיים שעתיד לחיות בו. ההתאמה מתחלקת לשני מישורים – הפיזיולוגי וההתנהגותי. במישור הפיזיולוגי, לדוגמא, צריך לקחת בחשבון את ההבדל בין החושים של האדם ובין חושי הפרה. חוש הראיה של הפרה, למשל, שונה מאוד מחוש הראיה של בני האדם וכשאנחנו מתכננים שבילים או כניסה ויציאה מהמכון, הרי שיש צורך וחשיבות להתחשב בראיה שלה. במישור ההתנהגותי, לדוגמא, יש לשים לב כי מצד אחד הפרה אמנם חיית עדר ומאוד חשובים עבורה חיי הקבוצה, ומצד שני, אם לוקחים בחשבון את מכלול ההתנהגויות שלה, הרי שיש זמנים שבהם היא מחפשת דווקא מקום שקט ומבודד".

את מדברת על נושאים שרק לפני כמה שנים אם היית מזכירה אותם, הרפתנים היו צוחקים?
סיון מחייכת ואומרת "יש עוד כמה שצוחקים, אבל רוב הרפתנים פתוחים לשינויים ורוצים ללמוד שיטות חדשות.